

Сонце в маминих руках

Про книгу

Бібліотекарка Софія фрагментарно дізнається історію свого роду. Заглиблюючись у минуле, краще починає розуміти сьогодення. Революція Гідності, війна, волонтерство, громадська активність, літературна творчість змінюють її. Вона інакше сприймає реальність, усвідомлюючи, що для щастя не потрібно їхати за кордон, як того прагнула, а треба робити свою країну кращою.

Олена ХОДЮК

Сонце в маминих руках

Олена Ходюк

СОНЦЕ В МАМИНИХ РУКАХ

*Соціально-психологічна
повість-роздум*

Тернопіль
Богдан

Ходюк О.С.

Сонце в маминих руках : повість / О. С. Ходюк. — Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2022. — 160 с.

ISBN 978-966-10-7380-6

Бібліотекарка Софія фрагментарно дізнається історію свого роду. Заглиблюючись у минуле, краще починає розуміти сьогодення.

Революція Гідності, війна, волонтерство, громадська активність, літературна творчість змінюють її. Вона інакше сприймає реальність, усвідомлюючи, що для щастя не потрібно їхати за кордон, як того прагнула, а треба робити свою країну кращою.

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу видавництва.*

«Навчальна книга – Богдан», просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, Україна, 46002. «Навчальна книга – Богдан», а/с 529, м. Тернопіль, Україна, 46008.

У випадку побажань та претензій звертатися:

т/ф (0352) 520 607; 520 548

office@bohdan-books.com

Інтернет-магазин «НК-Богдан»:

www.bohdan-books.com mail@bohdan-books.com

т. (0352) 519 797, (067) 350 1870, (066) 727 1762

Електронні книги: *www.bohdan-digital.com*

Гуртові продажі: т/ф (0352) 430 046, (050) 338 4520

м. Київ, просп. Гагаріна, 27: т/ф (044) 296 8956; (095) 808 3279,

nh-bogdan@ukr.net

Інтернет-магазин «Дім книги»: *dk-books.com*

т. (067) 350 1467. (099) 434 9947

I ЧАСТИНА

I

Вабить далина, хочеться дивуватись, як у дитинстві, осягати нові й нові світи, отримуючи свіжі відчуття. Мабуть, так тікають від... Ні, до старості ще далеко — щойно навчилася розпізнавати Правду, слухати Бога. Любити... Жити... Напитися життя і втамувати спрагу неможливо.

Так, досить любомудрості, пора щось змінювати. Змінити зачіску — коротко дієвий засіб покращення настрою, купити новий шарф — тільки набути нових проблем. Адже до нього хочеться підібрати пальто, чобітки... Можливо, таки варто виготовити паспорт, взяти відпустку і гайнути за кордон. Ну і що, нехай хоч збирати полуниці, малину, зате свіжий ковток життя, який нагадує свободу.

Дивно, що така легка на підйом жінка до цього часу ні разу не була за кордоном. Не вистачило рішучості? Не дозволили обставини? Не треба шукати причин. Краще поставити перед собою ціль і крок за кроком наближатися до неї. Як почати? Можливо, так: хочу за кордон! Ні, це звучить, як примха вередливої кокетки. Подорож дозволить мені змінитись. Вже краще, але все одно не те. Для внутрішніх змін місце не є визначальним. Але зміни життєвих ситуацій... Саме вони сповнюють романтикою, перетворюють буденність на дивовижу.

Я таки сумую за дитинством. Там залишилися мрії, які не збулись. Це вони — романтика. Тому мандрівка — своєрідна релаксація втомленої душі. Гайда за кордон! Ось тільки дочекатись літа, узгодити з рідними, знайти колежанок... Стоп. Ідею треба обговорити з... Жінка кинулася до телефону.

— Мам, ти чуєш? Я влітку їду за кордон.

— А паспорт? А... Ні, не поїдеш.

— Як це? Ти забула скільки мені років? Я давно маю право вирішувати сама.

— А дітей ти із собою забереш?

— Вони достатньо дорослі, щоб обійтися без мене місяць-два.

— Як у тебе все просто, якраз, як у тій історії про мою тітку Якилину.

— Ти про ту жінку згадуєш, що вийшла заміж у Нью-Йорку і володіла двома ресторанами? — іронічно перепитала Софія.

— Про ту, але не про це. Вона теж обіцяла, але так і не повернулася.

— Пам'ятаю, ти розповідала. Але я обов'язково повернуся, мамо. Адже я тільки підзаробити. А те, що сталося з тіткою Якилиною, було так давно, що тепер більше схоже на легенду, ніж на правду.

II

Василь вийшов із хати понурий, роздратований батьком до краю, який затявся на своєму: «Навіщо брати обідранку багатому одинаку?..». Невже він ніколи не кохав? Хоча, спостерігаючи за його стосунками з матір'ю... Шкода маму, адже їй більше, ніж мені, перепадає. Якби не вона, давно пішов би з дому. Але тепер, мабуть, таки доведеться поїхати... Я не можу покинути кохану дівчину просто тому, що так хоче батько.

Василь за своїми гарячими думками не помітив, як далеко відійшов від подвір'я. Коли виходив із дому, то не мав певного наміру кудись іти. Але ноги несли його самі на ту вулицю, де жила Якилина. Суботній літній вечір благовістив стомленому селу спокій. Росяні перли розлітались навсібіч від необережних кроків парубків, які тупцювали під вікнами дівчат, намагаючись викликати їх на вечорниці, а тим і самим кортіло вивтікати на вулицю, бо ж зараз там вирувало справжнє молоде життя.

Якилина вже зібралася і придивилась за молодшими сестрами, адже їм також дозволили вийти на прогулянку. Маруся заплела дві кіски і зав'язала червоні стрічки. Оленка радісно крутилася навколо сестри і поправляла квітку, якою Якилінка дозволила прикрасити косу. В них було сьогодні свято — вони вперше йдуть на вечорниці.

Старша сестра розуміла, що батьки хотіли б цього літа відгуляти весілля, мати навіть натякала якось на це. «От вже й сестри майже на виданні». Та що вона може вдіяти, коли Василь, як води у рот набрав: сам мовчить й інших хлопців до неї не підпускає. Та, правду кажучи, ніхто, крім нього, її й не приваблює. Чого ж він чекає? Може, й не думає сватати... Ця думка майнула і швидко відлетіла у простір, який відкрився за перелазом на вигоні. Місяць освітив його, створивши

— Ну й налякав, — дорікнула Хима й махнула рукою вбік. — Он вона, біля гойдалки.

Василь попростував до коханої. Він твердо вирішив сьогодні обов'язково поговорити про майбутнє, тому ступав упевнено. Якилина вже помітила хлопця, але відвернулася. Вона високо розгойдала меншу сестру і тішилась її голосним сміхом. Василь підступив до Якилини і спробував поцілувати в щоку. Дівчина відступила і перейшла на інший бік гойдалки, потім зміряла хлопця гнівним поглядом. Мовляв, зась тобі на людях до мене навіть торкатися. Василь не розсердився, бо ж саме за вроду і цнотливість йому приглянулася дівчина. Він перехопив гойдалку і почав штовхати її від себе. Оленка радісно зверескнула і затріпотіла ногами.

— Ще, ще вище!

— Годі тобі кричати, — насварила Якилина й опустила руку, якою досі розгойдувала сестру.

— Чого ти така сердита? Не рада мене бачити? — спитав усміхаючись Василь.

— То вона сердита, бо ти довго не приходив, — втрутилась у розмову Маруся.

Якилина блискавкою зиркнула на сестру, наче хотіла припекти її язика.

— Більше не візьму тебе з собою на вигін. Будеш чесати язиком вдома.

— Якщо ти сердишся, значить Маруся правду каже, — задоволено продовжував посміхатися парубок.

Якилина не знайшла потрібних слів. Їй не хотілось уже гніватись, але показати м'яке серце — також. Тому дівчина відвернулася і пішла геть. Василь спостеріг, що вона йде до перелазу, і не стримував кохану. Він надумав перехопити її на вулиці. Там вони зможуть усамітнитись і поговорити.

Коли Василь переконався, що їх ніхто не бачить, тоді дозволив собі обійняти Якилину за плечі.

— На людях ти сміливіший, — з удаваною насмішкою сказала дівчина.

— Справді смішно, але наодинці я тебе більше боюся, ніж на людях.

— Дивно, я думала, що ти мене кохаєш, а виявляється — боїшся, —

єдиний, кому вона могла довіритись. Він добрий і розумний (зумів розжитися на господарку з посагу жінки в дві десятини землі та власних мозолів). До нього навіть чужі люди йдуть за мудрим словом, то хіба зможе відмовити сестрі.

Другого дня по обіді забігла Якилина до Семена.

— Порадь мені, братику, — попросила дівчина.

— Порадити — діло не хитре, — поважно відповів Семен. — Але чи на добре воно вийде, хто про це відає?

А може, Василь іншу собі знайде? Може, не схоче, щоб ти приїздила? Пропадеш сама між чужих людей.

— Я ж без його вісточки — ані руш. Тільки коли покличе, тоді й поїду. Та в мене ще один рятівний момент... — намагалась Якилина показати братові свою розсудливість.

— Ти маєш на думці Ганну? — здогадався Семен. — Її адресу потрібно тобі вивчити напам'ять. Але ще не відомо, наскільки близько оселився Василь від нашої сестри. Гамерика, кажуть, дуже велика. Це навіть не одна країна.

— Нічого, язик до Києва доведе.

— Бачу, що ти не потребуєш поради, а просто хочеш, щоб я тебе підтримав, щоб сказав: правильно робиш. Ну геть, як у дитинстві! Значить, ти не впевнена у своєму рішенні.

— Братику, я не знаю, як сказати батькам, щоб вони мене відпустили. Не хочу без благословення рушати у невідому дорогу.

— Найпевніше було б сказати їм, що Ганна зве тебе до себе. Але брехнею світ пройдеши — назад не вернешся, тому краще скажи їм правду, покажи листа від Василя. Вони відпустять, адже нічого не зможуть запропонувати тобі натомість. Їм аби на ноги менших дітей позводити, бо вже в літах обоє. Важко буде, та відпустять.

— Дякую, Семене, і прошу нашу розмову тримати в таємниці, поки Василь не пришле вісточки.

Якилина ще порозмовляла з братовою, потішилась їх первістком і подалась додому. Шлях пролягав біля садиби Кобзаруків. Коли дівчина спішила до брата, то майнула повз подвір'я непоміченою. Зараз же зустрілася з матір'ю Василя. Вона гречно привіталася і в той момент відчула прилив крові до обличчя. Якилина знала зі слів Василя, що подобалась тітці Катерині. Дівчині так хотілося з нею поговорити,

адже її очі нагадували очі коханого. Та вона не могла, боялася, що вийде дядько Йосип, який бачив у ній свого ворога.

Якилина опустила погляд і пішла далі стежкою через вигін. Серце стукало, як навіжене. А якщо Василь не покличе її до свого світу...

Сумніви — це те, що знищує віру, тому вона проганяла їх від себе, намагаючись турбуватися побутовими справами. А їх було безліч у незаможній багатодітній родині. Якилина лишилася найстаршою із сестер, відколи Ганна поїхала шукати заробітку в далеку Аргентину. Матері ставало все важче обходити господарку самотужки (батько змушений найматися до сільських багатирів, бо своє невеличке поле не могло прогодувати велику родину), тому Якилина щоразу більше хатніх обов'язків перебирала на себе. А Маруся з Оленкою «прописані» повноцінними няньками, їм щодня випадало доглядати двійнят, яким виповнилося лишень по три роки. Саме після народження Степанка й Петрика мати дуже підупала на силі. Змарніла з лиця і часто хворіла. Тому Якилина зараз для сім'ї велика підмога. Але батьки розуміли, що пора їй прийшла подбати про себе, тому не стримували, коли попросилась до свого нареченого. Так, вона прислухалась до Семенової поради і сказала правду. Василь передав чоловіком із сусіднього села гроші та листа, в якому повідомив свою адресу.

Дівчина навіть думки не припускала, що наречений оселився в іншій Америці, ніж Ганна. Коли Семен прочитав, що Василь у Сполучених Штатах Америки, Якилина подумала, що так називається місто. Вона зраділа, що побачиться із сестрою. Але Василь розвіяв її сподівання зразу ж у наступному реченні: «...З Ганною зустрітись немає змоги, бо вона далеко від мене проживає. Аргентина знаходиться на іншому материка».

Про від'їзд знали тільки близькі люди — Якилина боялася, що батько Василя наробить гвалту на усе село. Всією родиною зібрались у церкві на недільній службі, помолилися Богу за здоров'я та успішну подорож Якилини. А вона ніяк не могла набутися у храмі — сьогодні, як ніколи, хотілося довготривалої літургії. Коли вона ще зможе побувати тут, адже дорога їй випадала, як у казці, «за тридев'ять земель». Дівчина постійно ловила себе на тому, що грішить. Адже важко було стримувати погляд, який зупинявся то на одній, то на іншій людині. І тоді вона згадувала все, що знала про неї. Вона усвідомлювала, що всі

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ